

Ärende: VN/630/2022

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av klimatlagen

Lausunnonantajan lausunto

Frekvensen för utarbetandet av den kommunala klimatplanen (14 a § 1 mom)

OK

Innehållet i den kommunala klimatplanen (14 a § 1–2 mom)

Lagförslaget särskiljer inte på utsläpp från kommunens verksamhet och utsläpp i kommunen. Det vore motiverat att skilja på dessa två eftersom angreppssättet för att bemöta dessa är olika. För utsläpp andra än kommunens egna krävs ett långt gående nätverks- och informationsarbete, och i dessa frågor har kommunen ofta inget eget direkt mandat att fatta beslut om. Detta är samtidigt den största problematiken med 14 a § 1-2 mom. Kommunen har inte själv direkt beslutanderätt i flera ärenden som påverkar utsläppsnivån, bl.a. annat gäller det trafik och bilpark, uppvärmningsformer i bostadshus och flygtrafik och båttrafik. Däremot kan kommunen informera om dessa och ge råd till byggare, planera för att minska bilismen genom planläggning, kollektivtrafik och andra lösningar, men dessa är ändå bara indirekta redskap. Av den anledningen är det inte realistiskt att kommunen ställer ett eget procentuellt mål att minska växthusgaser i kommunen i 1 mom. Detta mål bör tillåtas vara i relation till vad kommunen själv kan bestämma om. Samma sak gäller även 2 mom: kommunen kan ha direkta åtgärder riktade till sin egen verksamhet, men en stor del av åtgärderna är indirekta till sin karaktär.

Det är synnerligen viktigt att uppföljningen är enkel att genomföra utan särskilt utredningsarbete.

Uppföljning av den kommunala klimatplanen (14 a § 3 mom)

I dagens läge har uppgifterna som Finlands miljöcentral tillställer kommunerna om deras utsläpp från olika källor en väsentlig eftersläpning, minst 1 ½ - 2 år. Hur dessa mäts är också ur kommunens synvinkel ogenomskinlig. Vad gäller såväl informationens kvalitet, genomskinlighet och aktualitet krävs ännu från statens sida mycket arbete för att den skall bli mera användbar. Istället för att uttryckligen ge Finlands miljöcentral exklusivt mandat vore det bättre att tillåta en evolution av sättet att mäta genom en dialog mellan flera aktörer. Arbetsmässigt är det viktigt att uppgifterna

inte uppfattas som statens ensamrätt att tillgodose, utan mätinstrumenten behöver "demokratiseras" och göras tillgängliga till dem som arbetar med dem. Detta gäller både insyn i, och eventuellt också möjligheter att påverka, hur mätningarna görs, men också möjligheter att enkelt kunna avläsa data av olika exakthetsnivå. Man skall dessutom också bättre utnyttja den enorma databank som EU skapar med sitt Copernicusprogram som redan idag dagligen producerar data motsvarande 60 terabyte om olika miljörelaterade indikatorer. Denna data används för tillfället egentligen inte alls av kommunerna i sin verksamhet och utnyttjas heller inte maximalt i Finlands miljöcentrals databas.

Korsholms kommun har redan gjort upp ett klimatbokslut och enligt de offentliga uppgifter som finns nu, så kommer man inte att kunna göra klimatbokslut så att man skulle mäta föregående års utsläpp. I bästa fall har man två år gamla uppgifter men ofta hela tre år gamla uppgifter när miljöbokslutet görs upp.

Beaktande av klimatplanen i kommunstrategin och i verksamhetsberättelsen (14 a § 3 mom)

Ok, men bör beaktas att verksamhetsberättelsen enligt de uppgifter som finns att tillgå alltid är några år gamla.

Möjligheten att gemensamt utarbeta en klimatplan tillsammans med andra kommuner i regionen (14 a § 4 mom)

ok

Sökande av ändring i statsrådets beslut på klimatlagens tillämpningsområde (21 b § 1–4 mom)

-

Sökande av ändring avseende kommunala klimatplaner (21 b § 5 mom)

-

Förslagets konsekvenser (kapitel 4.2 i motiveringarna)

Följderna av en mera medveten klimatpolitik leder till högre konsekvenser inom kommunens verksamheter. Detta bör beaktas i resurseringen till kommunerna. En medveten klimatpolitik förutsätter också nya energiekosystemlösningar, som finansieras av konsumenterna och ofta också via statliga investeringsstöd.

Övriga synpunkter

-

Korsholms kommun

Fröberg Janica

Korsholms kommun - Kommundirektör Rurik Ahlberg